

Vigala Sõnumid

Vigala valla ajaleht

Nr. 11 (86)

Detsember 2007

TASUTA

RAHULIKKE JÕULE JA HEAD LÄHENEVAT UUT AASTAT!

Küllastumiste aeg

Iga aasta olen endale lubanud, et seekord jõulude aeg ei kuluta nii palju raha, ei söö end oksendamiseni täis, ei rahmelda end enne pühi segaseks ega vahi pühade ajal niisamuti lakke, sest muu pole ju pühade vaikuses lubatud.

Tänavu aga otsustasin hoopis küllastumiseni tarbida kõike jõuludega seonduvat ning seda veel nautides. Kavatsesin loobuda raha lugemisest ja kulutada seda julgelt tühja-tähja peale, süüa nii palju kui värvli ja kurgu vahele mahub ning telerist kõik saated ära vaadata.

Kummalisel kombel kadus peale mõtte lendulaskmist soov seda ellu viia. Kulutada raha tühistele

asjadele näib ebameeldiv. Hoopis loobun kohustuslikest kingituste tegemisest. Neile, kes päriselt olulised, saavad kingid olema, ei kallid ega odavad, vaid südamest tulnud. Enamasti jäävad ju need üksteisele loosipakikeste või kohusetundest tehtud vidinad kuskile lihtsalt seisma, sest neid ei lähe vaja.

Vastupidi otsusele, et see aasta võin end paksuks süüa ning sellest mõnugi tunda, avastan, et olen poes käimise pea unustanud – enne kui pörssaid verivorstide ja sültide näol külmikusse tallele kühveldama hakata, tuleks ikka vana kraam eest ära järada. Ja mis peotoit see vorst ja kapsas ikka enam on.

Ning viisakuse pühade ajal kodus

lähedaste keskel olla unustan samuti ära. Sõpradele helistades ja küsides, kas külla võime tulla, reageeritakse ootamatult – tulge jah, muidu tapavad jõlutoidud ja kammitsetud igavus ära!!!

Minu lähenemine pühadele võib sobimatu tunduda, kuid sama lubamatu on kulutada jõuluettevalmistustele meeletult närve, kingitustele viimnegi raha ja lõpuks leida end teleka ees istumas ja süüdimatult toitu näost sisse ajamas – seda kõike veel jõulurahu nime all!.

Mõistlikke pühi!

Elle Altmets

Foto: Peeter Paunmaa

Uus võimalus, uus kogemus

01.09.2004.a käivitus Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskoolis Euroopa Sotsiaalfondi toel meetme 1.1. raames projekt „Uus võimalus – arendatud koolitusmudel põhikooli poolelijättnud õpilastele”, mis lõpeb käesoleva aastaga.

Projekt toetas põhikooli poolelijättnud õpilastele võimetekohase põhihariduse andmist ja nende kaasamist kutseharidussüsteemi. Projekti partneriteks oli Sisekaitseakadeemia, Astangu KRK, Väike-Maarja Päästekolledž, Tavastia KK Soomest, DEKRA Akademie Saksamaalt, Vana-Vigala ja Kivi-Vigala Põhikool ning Kaitseliidu Raplamaa Malev, kes toetas projekti ka rahaliselt.

Projekti käigus viidi läbi sihtrühmale õppe- ja kasvatusprotsessi mõjususe uuring, õppuritele toimusid koolituspäevad Sisekaitseakadeemias ja Väike-Maarja Päästekolledžis, personalile toimus kaks koolitust - 2005.a. aasta koolitusel osalesid selles ka valla põhikoolide õpetajad.

Ülevaate projekti käigust sai novembris Vana-Vigalas toimunud konverentsil.

Remontisime kaks õppeklassi, soetasime köiteseade, jätkusid välilaagrid ja treeningtunnid.

2007. aasta sügiseks said valmis tugiraamatud:

Inge Rego „Kokanduse algõpe”

Kalju Vedam, Jüri Saareleht „Puit ja selle töötlemine”

Neeme Noppel, Marne Rego „Autode remonttööde algõpe”

Tiina Kalda, Ene Raud, Helgi Nööp, Maie Üürike „Sulle, klassijuhataja!”

Projekti tegevuste ajal kujunes välja tugivõrgustik, mis aitab

kavandatud plaanid ellu viia.

Projekti kokkuvõtteid tehti 23. novembri lõppkonverentsil.

Ettekannetega esines Margit Liira, Enn Roosi, Evelin Tamm, Liina Kikas ja Toomas Tõnisson.

Ülevaate projekti elukaarest andis Maie Üürike. Konverentsi lõppedes tänasime koostööpartnereid ja aktiivseid osalejaid tänukirja ja meenega.

Mida lubasime, seda ka tegime!

Maie Üürike
ESF projektijuht

Lõppevale aastale tagasi mõeldes

Pimedatel detsembrikuu päevadel, valge lume ootuses, libisevad mõtted tagasi peagi lahkuvale aastale. See oli kindlasti päris tegus paljudele, tuues kaasa endise õpetaja, vanaema ja vanavanaema juubeli, ärkava külalikumise ning huvireisid koduvalla küladesse.

Meeldejääviks kujunes Päärdu kooli 160. aastapäeva tähistamine koos mälestuskivi avamisega Päärdu mõisa väravas ning sellele järgnenud kooli vilistlaste ja õpetajate kokkutulek. Jällenägemisrõõm oli kahe suguvõsa taaskohtumisel. Ilmus toimetis

Päärdu küla ajaloo me oma kodu-uuri ja sulest.

Külaelanike üksmeelt näitas ka külavanema ja tema asetäitja valimine.

Vaikselt advendiajal mõelgem tagasi esivanematele, kes on siinmail üle elanud orjuse, nälja, mitmed tõved, sõdadest ja repressioonidest rääkimata.

Päärdu küla elanikena mõelgem ka meie tulevikule. Mida teha nii, et meie järeltulevad põlvkonnad oma juured siia kinnitaks ning koduküla ei unustaks.

Ilusat jõuluaega ning toreid aastavahetusi!

Krista Pesti
Päärdu külavanem

Lugupeetud Vana- Vigala Põhikool!

Suur aitäh lustliku ja meeleoluka isadepäeva ürituse eest!
Kaunist jõuluaega!

Vana- Vigala PK isad.

TEADE!

Jaauari kuus vallalehte ei ilmu! Järgmine number ilmub veebruari alguses.

Lehematerjalid tuleb esitada 28. jaanuariks e-post: elle@vigala.ee

Lõppes kitarrikursus Kivi-Vigalas

Meil vedas, sest hall sügisae mõõdus märkamatult helisevate kitarrihelide saatel. 30. novembril toimus Kivi-Vigala koolimajas viimane kitarritund kitarripedagoog Kristo Käo juhtimisel. Igal nädalal oli kaks tundi, sest õppurid jagunesid kahte rühma: nooremad ja vanemad, kummaski rühmas 12 noort hakkajat inimest. Ei peetud paljudeks tulla kohale ka Vana-Vigalast: Moonika Hatto, Karmo Vitsberg, Veljo ja Toomas Lasn. Põhiseltskond koosnes Kivi-Vigala Põhikooli õpilastest. Kursusest võtsid osa Robert Haljas, Gerli Kullap, Reigo Alu, Keitlin ja Karolin Niit, Annabel Vaarma, Kärolin Lints, Kristina Muhu, Piia Laan, Eerika Plamus ja Viiru Roosi. Oli ka meie kooli abituriente, õpetajaid ja lastevanemaid.

Kõige noorem osaleja 8-aastane ja kõige vanem 66-aastane. Õpilane sai selgeks just nii palju, kui ta viitsis kodus harjutada, mõni rohkem ja mõni vähem. Seda oli näha siis, kui õpetaja palus ülesandeid üksikult ette mängida. Kursuse lõpus oli eksam, kus õpilane vastas kirjalikult teooriküsimustele. Ma arvan, et kõik osalejad said kitarrimängus palju teadmisi ja oskusi.

Nüüd jääb nende ülesandeks pidevalt kitarriga mängida ja oskusi edasi arendada. Selleks soovin kõigile osavõtjatele palju jõudu! Kõige toredam on kitarriga puhul see, et seda pilli on kerge igale poole kaasa võtta ja seltskonnas laule saata. Üks õpitud lugu tuleb esitusele kooli jõulupeol. Täna kõiki kursusel osalejaid ja soovin ilusat jõuluaega!

*Kivi-Vigala muusikaõpetaja
Aili Soonberg*

28. november – Maapäev

Üle kogu Eestimaa tähistati rohkem või vähem pidulikult meie ajaloo ühte olulist sündmust – 28. novembrit 1917a. Maapäev. Ei hakka siinkohal pidama ajalootundi vaid räägin muljetest

Rapla Kultuurikeskuses toimunud maavanema vastuvõtul. Vigala vallale eraldati kolm kutset ja kiiremad, usinamad ning häälekamad said need endale ☺. Pidul oli temaatiline – kahekümnendate ja kolmekümnendate stiilis

Heli, Ilona, Liina, Andres ja Kalmer Rapla Kultuurikeskuses Maapäevale pühendatud maavanema vastuvõtul.

Seetõttu sai eelnevalt endale sobivat garderoobi sobitatud ja soengut sätitud. Taoline sättimine annab sageli vaid igavatele vastuvõtjatele särtsu juurde. Vigala valla inimesed hoidsid kokku ja nii istusime kõik ilusti ühe laua ümber. Saime hästi süüa, juua ning tantsida suurepärase orkestri saatel. Meile igatahes pidu meeldis ja nalja sai ka. “Väikesed” viperused teenindava personali poolt tekitasid pahameele asemel pigem hea tuju ja sündsusetuid itsitusi eriti allakirjutanu poolt. Pikem artikkel ilmus juba “Nädalises”, seepärast ütlengi vaid kokkuvõtteks, et küll on vahva, et selliseid üritusi korraldatakse ja eriti tore on, et oli ka võimalus seal ise osaleda.

*Ilona Noor
Kivi-Vigala PK*

Häädemeeste - häda võib olla edukuse pandiks.

8. detsembri hommikul kogunesid Vigala valla külaliigutajaid kokku oma selle aasta viimasele seltsiürituseks. Kui aasta alguses tehti tuur peale oma valla küladele, siis nüüd oli eesmärgiks reis väljapoole. Reisi korraldaja Liina Kikase sõnul oli Häädemeeste vallas tegutsev Pärnumaa Kodukandi esimees Krista Habakukk meid lahkelt vastu võtnud. Nii saigi kringlid-koogid kaasa võetud ja bussiga Pärnumaa poole teele asunud. Rõõmsalt oma külaasju arutades oldi peagi kokkulepitud Valge poe ees ja sõna sai juba meie vastuvõtja Krista, kes andis ülevaate Häädemeeste vallas tegutsevatest kultuuri- ja külaliigutajatest. Saabusime külla päeval, mil vald oma sünnipäeva tähistas, sellepärast saime osa ka tolle sündmusele pühendatud üritusest Soometsa külas.

Häädemeeste vallas on üks põhikool, üks gümnaasium ja kahe õpilasega Massiaru kool, mis on erandiks kogu vabariigis. Kooli käigushoidmise peamiseks argumendiks on, et suurt ja ilusat hoonet, kus kool asub, on ju niikuinii vaja kütta. Märksa tagasihoidlikemas tingimustes asub Muusikakool. Lisaks on olemas ka kunsti ja käsitöö galerii ning käsitööga tegelevate Martade tuba - Martala.

Veidi lähemalt Häädemeeste Martadest. Oma kooskäimist alustasid nad 1992. aastal käsitööringina ja 2000. aastast juba MTÜ Häädemeeste Naisteühing Martad nime all. 2002. aastal ehitati endisest haigla saunast omale õdus käsitöötuba Martala. Lisaks erinevatele käsitöö liikide õppimisele on Martad korraldanud näitusi, viinud läbi erinevaid heategevusprojekte, suurim neist „Tuhat paput tulevikku“, mille raames kooti 1000 paari beebipapusid Pärnu sünnitusmajale.

Häädemeestel on ka erakoduloomuseum, kuhu korjatu-kogutu on saadud enamasti annetuste teel. Muuseumi rajamist alustati 1991. aastal vanurite maja keldrisse, 2003. aastal rentis vald muuseumi rajajakoguja ja hoidja Tiiu Pukki majas ruumid muuseumi eksponaatide hoidmiseks. Saime teada, et Häädemeeste kuulsaim vaimu-

inimene on Peeter Laredei, kes 1885. aastal kogunisti „Õigeusu laste aabitsa“, koostamisega hakkama sai. Tema tuntuimaks tööks on aga laul „Looja võta enda kanda - hoi Häädemeeste randa“. Paraku on laul täna tuntuks lauldud Kihnu mererannana. Looja kummardamisest ja usu tähtsusest annab tunnistust ka see, et Häädemeeste vallas asub viis kirikut.

Mereäärt kaunistavad Life-projekti raames soetatud hobused ja veised, kelle ülesandeks on mereäärsed niidud korras hoida. Häädemeeste loodus on puhas ja mitmekesine, mistõttu on osa valla territooriumist looduskaitse all. Häädemeeste vallas on 20 küla ja 3 külavanemat. Esialgu ei ole selgeks vaieldud milline on külavanema roll ja sellepärast on pandud suuremat rõhku hoopis erinevatele kodanikuliikumistele ja MTÜ-de rajamisele. Häädemeeste valla ja külaliikumise suhete puhul võiks kõrvalvaataja pilguga öelda – pole halba ilma heata. Ei saa öelda, et see just parim lahendus koostööks on, aga seda selgemalt tulevad välja tugevad isiksused ja soovivad oma enda küla jaoks ühiselt midagi ära teha.

Esimesena kohtusime Lembit Künnapasega, kes on Rannametsa küla vanem. Nägime enda ees karismaatilist meest, kes on fooniksina taas külaellu sukeldunud. Vaatamata mitmetele lüüasaamistele kohaliku võimu poolt, on temas ärganud

kodanikujulgus ja koos külaga on otsustatud taas elule ärgata. Plaanid ei ole enam küll enam nii suurejoonelised, aga jõukohased ja külaelanikele vajalikud.

Teisena kohtusime Soometsa küla esindusega. Olime tunnistajateks nende maja ajaloolisel sündmusel - esimese fotonäituse avamisel. Fotograafideks oma küla mehed ja seintel võrratud vaated paikkonna loodusest.

Soometsa külaselts on Sapardi ja teiste projektide toel ehitanud omale külamaja. See on esimene külamaja taasloodud Eesti Vabariigis. Vald on maja ehitamist toetanud 2004 aastal 70 000 krooniga, maja enda maksumus aga tublisti üle miljoni krooni. Külainimeste enda vabatahtliku töö maksumus ületab sealjuures juba 200 000 krooni piiri. Kõige kummalisem – selline tuuleveskitega võitlemine ei ole neilt võtnud usku ürituse vajalikkusesse. Ühest mõttest on sirgunud teine ja vabatahtlikena suudetakse maja edasi ehitada ja majandada!

Saime meiegi osa nende lahkest vastuvõtust. Ühiselt suppi süües ja erilist lihätükkidega leiba maistes (Kabli Pagari toode, mida ka soovivad kaasa osta said) veeres jutt ka koostööle, mida tulevikus veel arendada võiks. Selgus, et meil on palju ühist aga ka palju mida üksteiselt õppida.

Kutsume KÕIKI pakendeid sorteerima!

Uuest aastast jõustuvad nõuded pole mõistusevastased, kuid prügi sorteerimist puudutav info Internetis ja ajakirjanduses on olnud sageli vastuoluline. Samuti jätab soovida osa elanike arusaamine pakendikonteineritel olevatest kirjadest. Õllepudel näiteks EI SOBI ikka küll paberikonteinerisse, vaid selle eest saab lausa ühe krooni, kui pudel poodi ära anda. Või siis tolmuimeja koht EI OLE pakendikonteineris, seda peaks ka kolme klassi haridusega taipama. (Näited 14.12.2007.a. Vana-Vigalast)

Ohtlikud jäätmed

Ohtlikud jäätmed on näiteks akud, patareid, värvijääd, päevavalguslambid, mürgid, vanad õlid, vanad ravimid jne. Niisuguseid jäätmeid pole kunagi lubatud panna olmeprügikonteinerisse.

Kodumajapidamises tekkivaid ohtlikke jäätmeid saab tasuta ära anda:

- Märjamaa jäätmejaamas
- Mäepere jäätmejaamas (Raplas)
- Valla poolt korraldataval ohtlike jäätmete kogumisringil (kord aastas)
- Vanu akusid võtab vastu Lukoil Enge tankla

Elektroonikajäätmed

Elektroonikajäätmed on näiteks vanad kodumasinad, arvutid, telefonid, elektrilised tööriistad jms. Ka neid jäätmeid pole kunagi lubatud olmeprügi hulka panna. Samuti ei või elektroonikaromusid jätta prügikasti kõrvale! Elektroonikajäätmeid saab tasuta ära anda, kui need on kompleksed st nende küljest pole detaile eemaldatud.

Tasuta saab elektroonikaromusid ära anda:

- Kaupluse, kust ostate uue samasuguse eseme. St külmkapi vastu saab ära anda vana külmiku (mitte aga fööni). Kauplus võib teid küll suunata romu äraandmiseks koostööd tegevasse jäätmejaama, kuid see ei tohi asuda kauplusest üle 10 km kaugusel.
- Märjamaa jäätmejaama
- Mäepere jäätmejaama
- Oleme siiani ka valla prügingidel (kord aastas) aidanud inimestel taolisest kraamist vabaneda

Kui vana elektroonikaseade pole komplektne, siis Märjamaa jäätmejaam võtab selle vastuvõtmise eest väikest tasu.

Suuregabariidilised jäätmed

Sellesse jäätmegrupi kuulub näiteks vana mööbel, mida saab ära anda Märjamaa jäätmejaama (soovitavalt demonteeritult)

Autorehvid

Autorehve saab ära anda Märjamaa ja Mäepere jäätmejaamadesse. Rehve ei tohi põletada.

Ehitusjäätmed

Ehitusjäätmete hulka kuuluvad näiteks tellised, eterniit, puit, klaas jne. Ehitusjäätmed tuleb liigiti sorteerida ja ära anda Rapla jäätmejaama või Väätsa prügilasse või Paikre prügilasse. Ehitusjäätmete üleandmine on tasuline ja tasu sõltub jäätmeliigist.

Biojäätmed

Alates 01.01.2008.a. ei tohi olmeprügikasti panna aia- ja pargijäätmeid st puulehti, oksid jms. Need jäätmed tuleb elanikel kompostida. Ka nn suurtel majadel on suured krundid või siis läheduses elanike aiamaad, kus saab kompostimist korraldada. Kes kompostida ei soovi, peab oma kulul korraldama aia- ja pargijäätmete äraveo. Kohad täpsustame enne kevadet.

Köögijäätmeid (kartulikoored jms) võib endiselt ka olmeprügi hulka panna, kuid maal pole see eriti mõistlik tegu, kuna kompostimise läbi saab sellised jäätmed edukalt ära kasutada.

Olmeprügi konteinerisse võib panna ka tuhka, kuid tuhka peab olema jahtunud. Puhast puutuhka pole aga jällegi mõistlik konteinerisse panna, vaid see tuleks hoopis koos kompostiga aias ära kasutada.

NB! Köögijätmeid ei tohi visata tualetipotti! Uusi ehitatud kanalisatsioon üle vaadates vaatasid kaevust nii mõneski kohas vastu kartulikoored ja isegi terved kartulid. Selline teguviis põhjustab torude ummistuse, mis toob süüdlastele kaasa kopsakad arved. Samuti tuleb ka tualettpaber piisava koguse veega alla loputada või tagajärjeks on jällegi torude ummistus (*tähelepanekud novembris Kivi-Vigalas*).

Paber ja papp

Alates 01.01.2008.a. ei tohi enam puhast paberit ega pappi visata olmeprügikonteinerisse. Paber ja papp (vt sorteerimisjuhendit artikli lõpus) tuleb koguda ja viia paberikonteinerisse. Raamatutel tuleb eelnevalt eemaldada kaaned (lähevad tavaprügi hulka). Kui paber on kokku köidetud spiraalkõitega (metall, plast), tuleb see eemaldada või siis taoline paber visata olmeprügikonteinerisse. **Paberit (ka pappkarpe) EI TOHI visata pakendikonteinerisse.** Pappkarbid tuleb lisaks kokku voltida, et säästa ruumi.

Paberikonteiner on kas sinist värvi või siis on rohelisel konteineril vastavad kirjad peal – “paber ja papp”. Avalikud paberikonteinerid vallas asuvad:

- Kivi-Vigala Tarbijate Ühistu kaupluse taga
- Kivi-Vigalas elamu nr. 4 juures
- Vana-Vigalas Jaama kaupluse hoovil
- Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskooli töökodade juures asub 3 paberi ja papi jaoks mõeldud konteinerit
- Paberit ja pappi saab ära anda samuti Märjamaa ja Mäepere jäätmejaamades.

NB! Paberikonteinerisse pandav paber ei tohi olla kilekotis (prügikotis).

Pakendid

Alates 01.01.2008 ei tohi puhtaid pakendeid visata olmeprügi hulka. Pakendite kogumiseks on vallas segapakendikonteinerid, st samasse konteinerisse kogutakse klaaspakendid, kilepakendid, metallpakendid ja tetrapakendid. Pakendid peavad olema tühjad. See ei tähenda seda, et pakendeid tuleb pesema hakata. Vajadusel võib pakendit kergelt loputada, et eraldada pakendist kaup e näiteks toidujätmed. Kui aga näiteks majonees on pudeli külge kinni kuivanud, siis visatakse taoline pakend olmeprügi hulka, sest pakendi pesemine kuuma vee ja nõudepesuvahendiga on loodusvarade raiskamine.

NB! Konteinerisse pandav pakend ei tohi minna seistes haisema või rikkuda teisi konteineris olevaid pakendeid. Seda tähendabki, et pakend peab olema puhas ja tühi.

Klaaspakendi puhul on oluline teada, et pudelitelt **tuleb eemaldada** metallkorgid ja metallist “kraed”. Need võib visata pudeliga samasse pakendikonteinerisse.

Igasuguse kodukeemia pakendi (puhastusvahendid, pesuvahendid jne) võib pakendikonteinerisse panna tingimusel, et see **on täiesti tühi**. Kui taoline pakend pole tühi, kuulub see reeglina aga ohtlike jäätmete hulka, st ei tohi panna tavaprügi hulka.

Kõik pakendid tuleb võimalusel kokku suruda. Loomulikult siis, kui see võimalik on – näiteks tetrapakid. Paksuseinaliste plastmasspudelitega pole aga mõtet hakata “jõu ja ilu numbraid” tegema.

NB! Pakendikonteinerisse pandavad pakendid ei tohi olla prügikottides, vaid peavad olema konteineris lahtiselt.

Pakendikonteinerid on kollast värvi või siis roheline konteiner kirjaga “pakendid”. Vigalas asuvad avalikud pakendikonteinerid:

- Kivi-Vigala Tarbijate Ühistu kaupluse taga
- Kivi-Vigalas elamute nr. 4, 5 ja 7 juures
- Vana-Vigalas Jaama kaupluse hoovil
- Vana-Vigala Rahvamaja taga
- Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskooli töökodade juures asub 2 pakendikonteinerit

Vastutus

Pakendeid on sorteerida mõistlik, sest kui prügivedaja avab olmeprügikonteineri ja sealt vaatab vastu näiteks suur kogus pudeleid või paberit, läheb selle konteineri tühjendamine väga kulukaks.

Pakendi- ja paberikonteineritesse on mõistlik panna ainult õigeid asju, sest vastasel juhul käsitleb vedaja konteineri sisu olmeprügina ja äraveo eest esitatakse arve.

Juhul kui ametnik või politsei näeb teid rikkumas prügi kohta käivaid reegleid, riskite trahviga.

Kuhu prügi viia:

Märjamaa jäätmejaam:

Jaama 5, Märjamaa alev
Avatud:
N, R kell 14.00 - 19.00
L kell 10.00 - 16.00
Kontaktandmed:
tel: 489 0200, 513 0212

Mäepere jäätmejaam

Ülejõe küla, Rapla vald, Raplamaa
Avatud E-R 9.00-18.00,
L 10.00-15.00
tel. 486 8588

Paikre prügila

Aadress: Põlendmaa, 86603 Paikuse
vald, Pärnumaa
tel: 44 55 760
Jäätmete vastuvõtt:
E-R 07.00-22.00
L-P 08.00-18.00

Kel tekib küsimusi, saab vastuseid leida:

www.taaratark.ee (menüü "Mida teha pakendiga?"); www.keskkonnaveeb.ee (menüü "keskkonnasõber")

Oma küsimuse saate esitada ka majandus- ja keskkonnaspetsialist Risto Konnaperele 4894774. Saate ka teatada, kui pakendi- või paberikonteiner on üle täitunud.

SORTEERI PAKENDIJÄÄTMED ÕIGESTI JUHINDUDES VÄRVIDEST!

NB! AINULT TÜHJAD, PUHTAD JA KOKKUPRESSITUD PAKENDID

PAPP JA PABER

Suru pakend kokku!

PAPP- JA PABERPAKEND

Kogumisvahendisse sobivad:

- Ajalehed, ajakirjad, kataloogid ja reklaammaterjalid
- Töövihikud, paberist ja papist kaustikud, trükiga ja puhas kirja- ning joonistuspaper
- Ümbrikud, ilma kaaneta raamatud
- Pappkastid ja -karbid, jõupaber ja paberkotid jm. puhtad paberpakendid

Kogumisvahendisse ei sobi:

- Määrduvad või vettinud papp ja paber
- Papp ja paber, mis sisaldab muud materjali, nt foolium
- Majapidamispaper
- Kile
- Kasutatud pabernõud ja papptopsid
- Foolium- ja kopeerpaber
- Ehituspaber
- Vahtplast
- Kartongist joogipakendid

PLAST-PAKEND

PLAST,-KLAAS,- METALLPAKEND JA JOOGIKARTONG

Kogumisvahendisse sobivad:

NB! Klaas-, plast-, metallpakend ja joogikartong asetatakse ühte kogumisvahendisse.

- Jogurti- ja võitopsid
- Õli-, ketsupi- ja majoneesipudelid
- Kosmeetika- ja hooldustoodete pakendid, nt šampoonipudelid
- Plastrõud ja -karbid
- Muud puhtad plastpakendid
- Kilekotid ja pakkakil

Kogumisvahendisse ei sobi:

- Plastist mänguasjad
- Kummist tooted
- Ohtlike ainete pakendid, nt kodukeemia pakendid
- Hügieenisidemed, ühekordsed mähkmed jms

KLAAS-PAKEND

- Värvitud ja värvilised klaasist alkoholipudelid, nt veini- ja viinapudelid (v.a. tagatiskaala süsteemi kuuluvad pakendid)
- Värvitud ja värvilised klaaspurgid
- Muud värvitud või värvilised klaaspakendid, nt siirupi või õli klaasist pudelid

- Akna- ja lehtklaas
- Valgustuspimid
- Peegelklaas
- Ohtlike ainete pakendid, nt lahustipudelid

METALL-PAKEND

- Toidu- ja joogipakendite metallkaaned ning korgid
- Konservpakendid, nt konservikarbid
- Muud puhtad metallpakendid (v.a. tagatiskaala süsteemi kuuluvad pakendid)

- Ohtlike ainete pakendid, nt liimi-, värvi- ja lahustipakendid
- Aerosoolpakendid, nt õhupuhasti või juukselaki pakendid

JOOGI-KARTONG

- PUHTAD kartongist piima-, mahla-, veini- ja jogurtipakendid

- Toiduga määrduvad ja pooleldi täidetud kartongpakendid

Vigala Vallavalitsuses**07.11.2007 istungil otsustati**

- tagastada õigustatud subjektidele kaks maaüksust
- moodustada vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusse andmiseks kaks katastriüksust
- väljastada kolm ehitusluba
- eraldada täiendavat toimetulekutoetust ühele taotlejale 159 krooni, puudega inimeste toetust üheksale taotlejale 7727 krooni ning matusetootust ühele taotlejale 1000 krooni
- tellida Vigala valla logoga helkureid 2000 tk ning jagada igale Vigala valla registris olevale elanikule üks helkur
- arutusel oli prügi sorteerimise nõuded alates 2008.aastast
- esitada KOIT II taotlusvooru Vana-Vigala Põhikooli rekonstrueerimine

21.11.2007 istungil otsustati

- väljastada üks kaevetöödeluba
- väljastada ehitusluba puurkaevu rajamiseks
- väljastada ühele ehitisele kasutusluba
- kinnitada allasutuste eelarve kulude muudatused

05.12.2007 istungil otsustati

- lubada ostueesõigusega erastada maad
- muuta Vigala Vallavalitsuse korraldust nr 19 11.02.2004
- lubada jagada üks kinnistu katastriüksuseks
- väljastada kaks ehitusluba
- arutusel oli Reinamaa I maaüksuse detailplaneering
- määrata hooldaja kahele hooldatavale
- määrata ja maksta hooldaja-toetust kolmele hooldajale
- eraldada täiendavat toimetulekutoetust ühele taotlejale 610 krooni, abivahendi- ja ravimitoetust ühele taotlejale 864 krooni, puudega inimeste toetust kaheteistkümnele taotlejale 8876 krooni ning küttetoetust ühele taotlejale 1000 krooni

Vigala Vallavolikogus**29.11.2007 istungil otsustati**

- võtta Vigala vallale laenu 500 000 krooni Matsalu alamvesikonna ÜVK projekti ja Kivi-Vigala külakeskuse rekonstrueerimise omaosaluse katteks
- kinnitada 2008. aasta eelarve menetlemise kava
- kinnitada vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusse andmise nimekiri
- määrata sihtotstarbed kolmele maaüksusele
- kinnitada kahe maaüksuse sihtotstarbed
- maksta vallavanemale lisatasu ühe kuupalga ulatuses

- kehtestada Vigala vallas haritava maa ja loodusliku rohumaad ühtseks maamaksumääraks 2008. aastal 1,0% ja metsamaa ja muu sihtotstarbelise maa ühtseks maamaksumääraks 2008.aastal 2,0% maa maksustamishinnast aastas
- kinnitati Vigala valla noorte spordistipendiumi saajate nimekiri
- kinnitada Oese küla külavanemaks Pille Iva ja Sääla küla külavanemaks Marge Plamus
- muuta Vigala valla arengukava
- kinnitada Vigala valla raamatukogude põhimäärused
- kinnitada Vigala valla raamatukogude kasutamise eeskirjad
- kinnitada riigi rahastatava lapsehoiuteenuse rahaliste vahendite ülejäägi kasutamise kord

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saad Sa korda ajada pangabussis!

Vana-Vigalas

Tehnika- ja Teeninduskooli juures peatub pangabuss
 Õle nädala teisipäeviti kell 9.00–9.45
 (1. detsember, 15. ja 29. jaanuar, 12. ja 26. veebruar,
 11. ja 25. märts, 8. ja 22. aprill, 6. ja 20. mai, 3. ja 17. juuni)

Bussis saad:

- oma kontole sularaha panna ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida erinevaid lepinguid
- head nõu pangateenuste kohta

Pangabussi sõiduplaan: www.hansa.ee,
 küsi lisa 6 310 310. Näeme siis.

KIVI-VIGALA RAAMATUKOGU SOOVIB KÕIKIDELE OMA LUGEJATELE ILUSAT JA RAHULIKKE JÕULE!

VÄIKE VALIK UUTEST SAABUNUD RAAMATUTEST

Huvitavat teabekirjandust:

Suuroja, M. Eesti hiiepuud
 Ash, R. Maailma Top 10 (erinevate kategooriate edetabelid)
 Punab, M. Meeste mured
 McGavin, G. Ohustatud liigid (elusloodus väljasuremise ohus)
 Virkus, L. Pereköögi kokaraamat
 Cole, J. Tähtpäevade aastaring (uurides looduse igipõlist ringkäiku)
 MacDonald, R. Alexanderi tehnika (raamat, mis parandab su kehahoiakut ja ellusuhtumist)
 XX sajandi kroonika. Eesti ja maailm IV osa

Tänapäeva noorsooromaan:

Vassel, Ruth Sukk ja saabas
 Ott, Anette-Marlen Katriin!

Lastele:

Reimus, K. Mardi päris oma auto
 Lennuk, U. Söö ära söö
 Meie lapse unejutud
 Kuidas olla viisakas

Ilukirjandust:

Justiss, J. Taltsutamatu pärijanna
 Bisell, S. Saatanast vaevatud
 Marton, D. Salajane leping
 Gutman, A. Aastapäev
 Roberts, N. Gabrieli ingel
 Berry, S. Romanovite ettekuulutus
 Coelho, P. Portobello nõid
 Dontsova, D. Romeo suurelt maanteelt

Meeldivaid lugemiselamus!
 Mai Sipelgas

Maadlusuudised

Olev Nisumaa

2.-3. novembril toimus Tallinnas Kristjan Palusalu memoriaal, kus osales 10 riigi sportlased. Eestisse toodi neilt võistlustelt neli medalit.

Ühe medali sai Vigala sportlane Ardo Arusaar, kes maadles kehakaalus 84 kg ja tuli oma klassis II kohale. Esimeses ringis alistas Ardo soomlase (seis 2:1), teises ringis tuli vastu eestlane Tõnis Naarits, kelle võitis samuti seisuga 2:1, kolmandas ringis võitis Ardo leedukat seisuga 2:0, poolfinaalis tuli Ardole vastu venelane, kelle üle tuli samuti võit 2:1, finaalis kohtus ta eestlase Alo Toomiga, kellelt tuli vastu võtta 1:2 kaotus.

3. november - Läänemaa meistri-
 võistlused Haapsalus:
 Indrek Pilv 85kg 3. koht.

10. november - A.Abergi
 mälestusvõistlused Kallaveres:
 Karlis Kaldma 66kg 1. koht

24. november - Eesti meistri-
 võistlused vabamaadluses
 õpilastele (-15a) Põltsamaal:
 Karlis Kaldma 66kg 1. koht

8. detsember - 47. Märjamaa
 Kapp.

1996.a ja nooremate vanuseklass:
 Hans Veskimägi 36kg 2. koht
 1993- 95a. sündinud:
 Marek Lainela 50kg 3. koht
 1990- 92a. sündinud:
 Karlis Kaldma 66kg 2. koht
 Beau Pearson 66kg 3. koht
 Jaan Kuusik 73kg 3. koht
 Marko Piir 80kg 2. koht

Täiskasvanud:

Ardo Arusaar 90kg 1. koht

Uus ilmakodanik

Olev Hatto

Pühade meelespea

- Põlevat küünalt ei tohi järelevalveta jätta, küünal võib sulades või tuuletõmbega ümber kukkuda.
- Küünal tuleb paigutada mittepõlevale alusele ning paika, kus leegi kohal ei ole tuld võtvaid esemeid, kardinat või kuuse oksid. Puit või paber küünla aluseks ei sobi.
- Ilutulestiku rakettide laskmisel tuleb järgida kaasas olevat kasutus- ja ohutusjuhendit. Laskmisel kinnitada rakett kindlale alusele. Kergesse lumme torgatud või pudelisse pistetud rakett võib lendamisel suunda muuta ning inimese pihta sattuda.
- Aknast ja rõdult ei tohi ilutulestikku lasta, rakett võib lennata teiste majade aknasse või katusele. Raketti tuleb lasta hoonetest eemal, ainult otse üles.
- Kärelda külmaga peaks ühe kõva kütmise asemel kütma mõõdukalt mitu korda päevas. Väga kõrge temperatuur lõhub ahju või pliidi, halvimal juhul põhjustades tulekahju.
- Puhurid ja õliradiaatorid ei ole mõeldud ööpäevaringseks kasutamiseks, ülekuumenenud seadmed võivad süttida. Elektrilised küttekehad, mis ei ole mõeldud pidevaks töötamiseks, tuleb aeg-ajalt välja lülitada ja maha jahutada.
- Jääle võib minna üks inimene, kui jää paksus on vähemalt 10 cm. Jää peab olema paksem, kui inimesi on rohkem. Lahtine lumi nõrgendab jää kandevõimet oluliselt. Õhukese jää tõttu on ohtlikud sildade alused, roostikud, jõgede suubumiskohad merre või siseveekogudesse, allikakohad siseveekogudes.

Kiirabi ja päästeteenistust saab kutsuda hädaabinumbri 112. Politseiga saab ühendust numbril 110.

Detsembrikuu sünnipäevalapsed

Vaike Kanter	31.12	91
Mari Teedla	18.12	89
Elfriide Attik	20.12	81
Kaljula Kalso	05.12	75
Ester-Evi Alekand	30.12	75
Lembit Linnamaa	12.12	70
Maimu Kallastu	12.12	70
Linda Kuusik	21.12	70
Hans Grünmann	02.12	65
Jaan Vaarpuu	23.12	65
Mare Valk	04.12	60
Lille Viska	11.12	60
Mare Ülemaante	18.12	60

*Aastaid ei kinni püüa,
aastaid tagasi ei hüüa.
Aastad las lennates minna
ja omalt poolt meeldiv
kinni kõik püüa!*

Palju õnne!

Jaauariku sünnipäevalapsed

Eufrosine Pesti	30.01	89
Oskar Maalinn	29.01	84
Maimu Maasikas	05.01	82
Endel Adams	02.01	81
Elmar Tekkel	10.01	80
Leida Meeles	23.01	80
Laine Mäesalu	25.01	75
Ilme Jahesalu	04.01	70
Kaljo Elmik	12.01	70

*Ära armastamast väsi,
Ära väsi laulu loomast
hommikute ilust.
Ära unustada püüa
lapsepõlve maja,
ära metsa sisse hüüa
kui ei vasta kaja.
Ära muutu enneaegu
halliks kiviks
kuhu raiutud su sünniaeg ja nimi*

Palju õnne!

**Kivi - Vigala Põhikooli jõulupidu
toimub
20. detsembril kell 17.00
koolimajas.**

* * * * *

**Vana-Vigala Põhikooli jõulupeod
toimuvad
20. detsembril (1.-4.klass) ja
21. detsembril (5.-9.klass)
algusega kell 18.00.**

29.detsembril kell 21.00

Vana-Vigala Rahvamajas

NÄÄRIPIDU

Tantsuks „RAIVO JA MEELIS“

Kavas etteasted „Nääriharakatelt“ ja
„Nääri-kiiksult“,
lubame ka muid asjakohaseid
üllatusi.

Pilet peole 40.-

Info ja laudade tellimine Vana-Vigala
rahvamajast:

tel. 482 4581 või 5656 2136